

FITXA IDENTIFICATIVA**Dades de l'Assignatura**

Codi	33376
Nom	Treball fi de grau en periodisme
Cicle	Grau
Crèdits ECTS	12.0
Curs acadèmic	2022 - 2023

Titulació/titulacions

Titulació	Centre	Curs	Període
1308 - Grau Periodisme	Facultat de Filologia, Traducció i Comunicació	4	Anual

Matèries

Titulació	Matèria	Caràcter
1308 - Grau Periodisme	14 - Treball de Fi de Grau en Periodisme	Treball Fi Estudis

Coordinació

Nom	Departament
MARTINEZ GALLEGO, FRANCISCO ANDRES	340 - Teoria dels Llenguatges i Ciències de la Comunicació

RESUM

1. El TFG del Grau de Periodisme de la UV ha de permetre a l'estudiantat mostrar de manera integrada els continguts formatius rebuts i les competències adquirides associades al títol de Grau de Periodisme.
2. Com a norma general, i sense perjudici del que puga decidir la CAT del Grau de Periodisme de la UV en cada cas, el TFG no podrà fer-se en altres universitats o institucions acadèmiques i científiques en virtut de la realització per part de l'alumnat d'algun programa d'intercanvi o mobilitat (Sicue, Erasmus, etc.) .
3. L'estudiantat haurà de triar el professor-tutor que dirigirà el seu TFG.
4. El TFG estarà encabit en una de les cinc possibilitats següents:

- Un reportatge d'investigació en premsa.
 - Un reportatge en profunditat en televisió
 - Un reportatge d'investigació en format multimèdia.
 - Un reportatge d'investigació en format radiofònic
 - Una investigació en història de la comunicació
1. Cada professor/a tutor/a tindrà un nombre limitat de direccions de TFG i establirà amb l'alumne la tipologia i el títol concret del treball a realitzar.
 2. L'alumne farà la seua tria de professor-tutor en funció dels seus interessos i sempre respectant un torn de prelación vinculat al document d'ordre de matriculació expedit per la secretaria del Centre (crèdits cursats, nota mitja). Decaurà el dret de l'alumnat a triar un determinat professor/a tutor/a quan aquest/a haja arribat al seu límit de TFG tutoritzats, segons el POD corresponent.
 3. El treball serà individual, diferent i original per a cada estudiant. La detecció de més d'un 25% de plagi invalidarà el TFG.
 4. El calendari de realització del TFG ocupa els dos quadrimestres del curs i estarà marcat pel calendari de TFG de la Facultat de Filologia, Traducció i Comunicació.
 5. Els professors/es tutors/es o el professorat encarregat *ad hoc* per l'Àrea de Periodisme de la UV impartiran, abans l'inici del TFG i com a prolegomen del mateix, les sessions que consideren oportunes per donar les pautes metodològiques de la realització del treball en qualsevol de les seues modalitats.
10. En l'inici del curs i després les sessions metodològiques, l'alumne haurà de presentar un avantprojecte al seu tutor d'unes quatre pàgines, en les quals es detalle el plantejament del reportatge o treball d'investigació, un mínim estat d'allò que sobre el tema s'ha escrit o publicat de manera destacada, els potencials entrevistats, les fonts que s'hauran de consultar o els indrets que s'hauran de visitar, entre d'altres qüestions.
11. En termes generals, l'avantprojecte indicarà els següents aspectes
- Índex, guió o escaleta provisional.
 - Objecte del treball: definició dels objectius que es persegueixen, dels problemes plantejats o de les hipòtesis de partida.
 - Presentació de l'estructura provisional del treball en la que es proporcione una visió de conjunt (i, si és el cas, una seqüència aproximada de capítols).
 - Un mínim estat de la qüestió i fonamentació temàtica o teòrica, segons el cas.
 - Una descripció clara de la metodologia o de la forma d'abordatge que es proposa per a la recollida d'informació i l'especificació dels criteris d'anàlisi que van a utilitzar-se.
 - Bibliografia bàsica consultada i previsió de la que s'utilitzarà.

12. En el cas de que el TFG obtinga la validació del professor-tutor a través del document corresponent i lliurat, en companyia del Treball, a la Secretaria del Centre, podrà ser defès davant un tribunal compost per tres membres del professorat (inclòs el tutor o tutora del TFG), que avaluarà el resultat seguint els criteris marcats en la descripció de continguts i en els criteris d'avaluació.

13. Per fer els TFG en la modalitat de reportatge de qualsevol mena s'hauran de fer servir les càmeres fotogràfiques i de filmació del TAU durant un període limitat de temps (entre 3 i 5 dies, habitualment) que es comunicarà a l'alumnat a l'inici del curs. El mateix succeirà amb el muntatge dels treballs audiovisuals.

14. Els treballs cuidaran escrupolosament el compliment de les normes deontològiques del periodisme i de les ciències socials, no només en l'obtenció de les imatges i informacions sinó també en la seva difusió, en especial en tot allò que afecta la protecció de la infància i al respecte a la pròpia imatge de les persones.

CONEIXEMENTS PREVIS

Relació amb altres assignatures de la mateixa titulació

No heu especificat les restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

Altres tipus de requisits

COMPETÈNCIES

1308 - Grau Periodisme

- Saber identificar i utilitzar apropiadament les fonts principals per al desenvolupament del treball.
- Saber organitzar i desenvolupar el coneixement comunicatiu en relació amb la investigació triada mitjançant una metodologia científica.
- Saber aplicar els coneixements periodístics per transmetre'ls professionalment i èticament.
- Tenir capacitat per utilitzar els distints llenguatges comunicatius per exposar les idees o transmetre els temes seleccionats de manera coherent.
- Tenir habilitat per aprofitar els recursos informàtics i tenir destresa en l'ús de les tecnologies mediàtiques necessàries en cada cas.

RESULTATS DE L'APRENTATGE

5.1. Resultats d'aprenentatge dels reportatges d'investigació periodística

- L'alumne sap identificar clarament un tema i dur a terme una cerca de documentació en fonts primàries i secundàries que li serveixquen per abordar-lo periodísticament.
- L'alumne sap establir una metodologia periodística i establir la planificació professional de partida, preparar les entrevistes mitjançant un qüestionari pertinent i cercar aquelles localitzacions reals o virtuals necessàries pels objectius pretesos que orienten el seu reportatge d'investigació.
- L'alumne sap temporalitzar les diferents fases de realització del TFG.
- L'alumne domina el llenguatge adient –segons el mitjà i suport- i el lèxic bàsic de l'àrea temàtica i, alhora, sap aplicar les destreses i habilitats professionals per elaborar i produir un relat periodístic d'una certa profunditat.
- L'alumne sap explicar i argumentar adequadament el reportatge periodístic produït i defensar els continguts de la seua investigació davant persones expertes.

5.2. Resultats d'aprenentatge de la investigació en història de la comunicació o del periodisme

- L'alumne sap identificar clarament un tema o objecte d'estudi i dur a terme una cerca de documentació en fonts primàries i secundàries que li serveixquen per abordar-lo analíticament.
- L'alumne sap establir una metodologia científica i establir les hipòtesis de partida (o bàsiques), les preguntes pertinents i els objectius que orienten el seu treball de recerca.

- L'alumne sap temporalitzar les diferents fases de realització del TFG.
- L'alumne domina el llenguatge bàsic del camp científic i, alhora, sap aplicar els coneixements periodístics per transmetre els resultats de la seua tasca d'investigació.
- L'alumne sap deduir i interpretar adequadament la informació obtinguda i defensar els resultats de la seua investigació davant persones expertes.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. Reportatge d'investigació en premsa (suport paper o digital)

- Consisteix en l'estudi i pràctica aplicada dels fonaments del reportatge en profunditat, com a resultat d'una recerca periodística rigorosa, amb la finalitat de produir un text informatiu de qualitat per a la seva publicació en un periòdic o la seva edició en un web.
- El reportatge lliurat deurà ser un text publicable en un mitjà d'informació general, escrit de manera periodística i ben estructurada (no és un informe ni un treball acadèmic a lús). Ha d'incloure, per tant, titular i entradeta que resulten atractius i reflecteixen el contingut del text, a més de titolets per a marcar les divisions internes. I cal complementar-ho amb uns deu destacats o frases significatives extretes del text.
- El reportatge es presentarà amb un disseny publicable (per a revista o diari) i ha d'incloure una dotzena de fotografies (almenys el 80% realitzades per l'alumne autor).
- Els reportatges han de ser originals. En cas de dubte, el professor demanarà tots aquells elements de verificació que considere necessaris per a comprovar que es així.
- Extensió: entre unes 18 i 20 pàgines (duns 1.800 caràcters, amb espais en blanc inclosos, per pàgina i amb un cos de lletra del 12 i interlineat a espai i mig).

2. Reportatge d'investigació en premsa bis (suport paper o digital)

- Com qualsevol reportatge, el projecte ha de partir d'una documentació i investigació exhaustiva sobre el tema, que permeta, en primer lloc, arribar a aquelles fonts que poden proporcionar una informació adequada. Es tracta tant de fonts documentals com personals, és a dir, des de bases de dades que aporten, per exemple, dades estadístiques, a entrevistes personals amb experts, protagonistes, testimonis, etc. daquelles qüestions que es tracten. L'objectiu és poder oferir una visió el més completa i exhaustiva possible, en la qual tinga cabuda tant aspectes quantitatius (xifres, estadístiques) com qualitius (la veu de l'experiència), sense oblidar l'anàlisi per part d'experts que proporcionen un punt de vista complementari i una interpretació en profunditat sobre el tema triat.
- El nombre de fonts depèn, per descomptat, de cada reportatge, però és indispensable que combine els tres tipus abans apuntats i, en qualsevol cas, que siguen representatives i adequades al tema. Com a mínim haurien de figurar més de dos fonts de cada una de les proposades (documentals, experts i testimonis/afectats), tot i que la riquesa de veus i testimonis marcarà els màxims en cada cas.

- Tenint en compte que el reportatge podria ser publicat, hem de cuidar escrupolosament el compliment de les normes deontològiques no només en l'obtenció de les imatges i informacions sinó també en la seva difusió, en especial en tot allò que afecta la protecció de la infància i al respecte a la pròpia imatge de les persones.

3. Reportatge en profunditat audiovisual (modalitats de televisió o ràdio)

- Desenvolupament del reportatge televisiu/radiofònic de durada extraordinària, realitzat amb criteris de recerca, treballant la documentació i els protagonistes, cuidant tots els elements sonors i visuals i construint un relat televisiu/radiofònic que, a més d'aprofundir en el tema, resulti atractiu quan factura, presentació i postproducció. Anàlisi dels elements que transformen una informació en un reportatge. Selecció de les fonts documentals. Desenvolupament dels diferents elements audiovisuals. Tècniques de guió audiovisual/radiofònic. Domini de la càmera/gravadora i rodatge/muntatge amb correcció. Tècniques del ritme audiovisual/radiofònic a través del editatge. Claus de la locució audiovisual.

- Els treballs seran individuals. Donat que en el treball televisiu cal que una persona porte la càmera, serà l'alumne qui busque un company/a per a que facilite l'ajuda tècnica. Però la funció d'esta persona serà sempre auxiliar, ja que el guió, realització i editatge l'ha de fer l'autor únic. Els temes de tots dos alumnes en el cas que tots dos facin el TFG de televisió- seran clarament diferents.

- Només s'avaluaran aquells reportatges que hagen estat autoritzats i supervisats pel professor, d'acord amb la metodologia explicada més amunt. Per la qual cosa, l'alumne haurà de presentar un avantprojecte dunes quatre pàgines al seu tutor, entès com l'habitual escaleta de TV (argumentació del tema, un mínim estat dallò que sobre el tema sha publicat i/o difós audiovisualment de manera destacada, guió simplificat, potencials entrevistats, indrets o localitzacions previsibles, possibles imatges a enregistrar [majoritàries] o documental d'arxiu [mínimes], entre daltres qüestions.

4. Reportatge en profunditat audiovisual bis (modalitats de televisió o ràdio)

- El reportatge haurà de ser un reportatge audiovisual preparat per a ser emès en una televisió generalista, narrat de manera estructurada i ha d'incloure una entradeta per al presentador del programa i rètols interiors per a destacar les localitzacions i les identitats de les persones que presten el seu testimoni.

- Extensió: haurà de ser dintre 14 minuts 30 segons i 15 minuts, sense possibilitat de augmentar esta durada.

- Ha d'estar contextualitzat amb una documentació adient que permeti elaborar una investigació exhaustiva, la qual puga proporcionar una informació i una perspectiva diferent sobre el tema tractat. Es tracta d'utilitzar tant fonts documentals com personals, dades estadístiques, entrevistes personals a fonts indirectes com experts, o directes com testimonis o protagonistes, etc.

- L'objectiu és poder oferir una visió el més completa i exhaustiva possible, en la qual tinga cabuda tant aspectes quantitius (xifres, estadístiques) com qualitius (la veu de la experiència), sense oblidar l'anàlisi per part d'experts que proporcionen el punt de vista complementari i una interpretació en profunditat sobre el tema triat.

- El nombre de fonts depèn de cada reportatge, però és indispensable que siguen representatives i adequades al tema. Com a mínim haurien de figurar més de tres fonts de cada una de les proposades (documentals, experts i testimonis / afectats). A més de seleccionar les fonts documentals, els alumnes han de desenvolupar els diferents elements audiovisuals per poder enregistrar amb correcció les

entrevistes i els elements audiovisuals del reportatge. També shaurà de tenir cura del ritme audiovisual a través de leditatge i fer una locució correcta.

5. Reportatge en profunditat multimèdia

- En el cas dels reportatges amb presentació multimèdia o digital, hauran de complir els criteris d'hipertextualitat, multimedialitat i interactivitat. Partint de la base que cada reportatge té les seves pròpies característiques i, per tant, permet desenvolupar amb més força unes o altres opcions, establim una sèrie de mínims que són aplicables a totes les creacions.

1) Hipertextualitat: El document s'ha d'estructurar en diferents nivells o capes, és a dir, en nodes que permeten a l'usuari triar entre diversos camins de lectura. L'adequació a les característiques del suport digital aconsella configurar un reportatge que combine la preeminència d'un text font principal, en què es desenvoluparien les línies mestres del reportatge amb criteris similars als d'un text divulgat en mitjans impresos, amb una sèrie de seccions i enllaços a continguts addicionals que permeten aprofundir en el tema plantejat, com ara entrevistes, infografies, galeries d'imatges, textos complementaris, o enllaços a fonts documentals.

Per tant, es recomana traçar una portada amb quatre o cinc punts de connexió per oferir al lector la possibilitat de triar, tenint en compte que pot començar la seva lectura per qualsevol d'ells. Aquests, al seu torn, es subdivideixen en nous camins fins a construir un relat en profunditat, com el que caracteritza l'entorn digital.

Tenint en compte les característiques de cada reportatge, serà convenient una o altra estructura. No obstant això, a manera d'aproximació, seria convenient una estructura amb un mínim de 20-25 nodes, és a dir, pantalles en què es distribueix la informació.

El reportatge inclourà tant enllaços interns (entre els nodes creats per l'autor del reportatge) com externs (que remeten a altres pàgines web o documents concrets). En aquest segon cas cal orientar al màxim l'enllaç, de manera que el lector pugui accedir, per exemple, a la notícia concreta i no simplement a la portada del mitjà que la publica.

6. Reportatge en profunditat multimèdia bis

2) Multimedialitat: Com a norma de partida cal triar quins continguts és millor expressar a través d'uns o altres formats, així com tenir en compte la seva disposició integrada, és a dir, l'opció de narrar amb diferents fils multimèdia en lloc de consignar cada format en un apartat.

També aquí cada reportatge implica unes possibilitats, però en l'elaboració ha d'implicar una combinació de tots ells:

- Text (en Word): extensió d'entre unes 12 i 14 pàgines (d'uns 1.800 caràcters, amb espais en blanc inclosos, per pàgina i amb un cos de lletra del 12 i interlineat a espai i mig).
- Imatge fixa: unes deu imatges / fotos (el 80 per cent fetes per l'alumne) i infogràfics per il·lustrar els continguts. Ampliable a través de galeries d'imatges específiques.
- Vídeo: almenys un vídeo d'elaboració pròpia, d'una durada mínima de dos minuts i màxima de cinc. Es tractarà d'un vídeo de caràcter narratiu, que no pot centrar-se exclusivament en una entrevista amb un o diversos personatges. Si s'escau, pot acompanyar amb altres vídeos complementaris obtinguts mitjançant fonts externes d'accés públic (youtube, vimeo, etc.). Els vídeos han d'estar editats i presentats amb una qualitat adequada. En aquells casos que sigui necessari es poden incloure també àudios, sempre de manera suplementària al mínim de vídeos exigits.

7. Reportatge en profunditat multimèdia bis bis

3) Interactivitat: L'autor del reportatge haurà de proveir diverses eines interactives en les que s'aniran presentant els continguts del reportatge, per tal de distribuir-los i propiciar la participació del públic, i en concret:

- Sistema de comentaris integrat en els continguts, que haurà d'estar activat i habilitat per rebre els comentaris del públic i respondre-hi almenys amb quinze dies d'antelació respecte de la presentació del treball per a la seva avaluació.
- Pàgina específica en Facebook (i, si es considera oportú, en altres xarxes socials) per promocionar els continguts del reportatge. Activa almenys amb un mes d'antelació a la presentació del treball.
- Compte a Twitter emprada per divulgar els continguts del reportatge i buscar la seva promoció entre el públic. Pot tractar-se d'un compte específic o del compte de l'autor del reportatge (en aquest últim cas, serà imprescindible emprar un hashtag per a la promoció del reportatge). Activa almenys amb un mes d'antelació a la presentació del treball.
- El desenvolupament d'aquestes i d'altres eines de promoció

FORMAT de presentació digital:

- 1) Emprant Wordpress o un altre sistema de publicació de blocs
- 2) Altres propostes a partir de models (iWeb, wix ...) o dissenys i programació propis

8. Investigació en història de la comunicació

- Tendències i corrents en la recerca comunicativa històrica. Metodologies per a la recerca en història de la comunicació. Fonts, arxius i centres documentals. Escripura i presentació del treball científic.
- Extensió: l'avantprojecte tindrà una extensió dunes 6 pàgines. El TFG haurà de tenir una extensió mínima 40 pàgines i màxima de 75 (de 1.800 caràcters, amb espais en blanc inclosos, per pàgina; cos de la lletra del 12). Els apèndix documentals es paginaran a banda i no entren en els límits exposats.
- Cites textuais i no textuais: es faran d'acord amb els procediments normatius establerts en l'assignatura Documentació Comunicativa (1er. de Grau).
- Interlineat: El text s'escriurà amb interlineat despai i mig.
- Numeració: totes les pàgines aniran numerades, tret de la primera o caràtula del treball (portada).
- Portada: és la primera pàgina del treball i en ella constarà: Títol del Treball. Treball de Fi de Grau de Periodisme. Curs acadèmic. Nom de l'alumne. Nom del Tutor. Departament de Teoria dels Llenguatges i Ciències de la Comunicació, Universitat de València.
- Enquadernació: l'avantprojecte no senquadernarà; es presentarà grapat. El TFG senquadernarà en espiral, sobrecoberta de plàstic transparent i tapa posterior de cartolina dura.
- La investigació històrica serà original i haurà d'haver estat desenrotllada d'acord amb les diferents fases d'un treball científic: problematització del tema, hipòtesi, marc teóricoconceptual, metodologia, recollida de dades, anàlisi i presentació dels resultats, conclusions, bibliografia, annexes (si s'escau), fonts i documentació utilitzada.

VOLUM DE TREBALL

ACTIVITAT	Hores	% Presencial
Treball final de grau/màster		100
Realització del Treball Fi de Grau	250,00	0
Seguiment i tutorització del Treball Fi de Grau	25,00	0
Presentació i defensa del Treball Fi de Grau	25,00	0
TOTAL	300,00	

METODOLOGIA DOCENT

L'alumne haurà d'assistir a les tutories fixades pel tutor per establir els criteris i la metodologia a seguir en el desenvolupament del treball, així com per al control dels avanços en el treball. També haurà d'assistir als seminaris i tallers puntuals que s'organitzen per complementar els coneixements, les destreses i les habilitats adquirides al llarg de la carrera.

8.1. QUÈ S'HA DE FER i COM**8.1.1. El reportatge escrit / imprès**

- Els treballs seran individuals.
- Només s'avaluaran aquells que hagen estat autoritzats i supervisats pel professor, d'acord amb la metodologia descrita més amunt. Per la qual cosa, l'alumne haurà de presentar un **avantprojecte** al seu tutor d'unes quatre pàgines, en les quals es detalle el plantejament del reportatge, un mínim estat d'allò que sobre el tema s'ha escrit o publicat de manera destacada, els potencials entrevistats, les fonts que s'hauran de consultar o els indrets que s'hauran de visitar, entre d'altres qüestions.
- El reportatge entregat ha de ser un text publicable en un mitjà d'informació general, escrit de manera periodística i ben estructurada (no és un informe ni un treball acadèmic a l'ús). Ha d'incloure, per tant, titular i entradeta que resulten atractius i reflecteixen el contingut del text, a més de titolets (*ladillos*) per a marcar les divisions internes. I cal complementar-ho amb uns deu destacats o frases significatives extretes del text.
- El reportatge es presentarà amb un disseny publicable (per a revista o diari) i ha d'incloure una dotzena de fotografies (el 80 per cent realitzades per l'alumne).

- Els reportatges han de ser, evidentment, originals (ni afusellats ni copiats en part d'altres publicacions). En cas de dubte, el professor demanarà tots aquells elements de verificació que considere necessaris per a comprovar que es així.

- Extensió: entre unes 18 i 20 pàgines (d'uns 1.800 caràcters, amb espais en blanc inclosos, per pàgina i amb un cos de lletra del 12 i interlineat a espai i mig).

- Com qualsevol reportatge, el projecte ha de partir d'una documentació i investigació exhaustiva sobre el tema, que permeta, en primer lloc, arribar a aquelles fonts que poden proporcionar una informació adequada. Es tracta tant de fonts documentals com personals, és a dir, des de bases de dades que aporten, per exemple, dades estadístiques, a entrevistes personals amb experts, protagonistes, testimonis, etc. d'aquelles qüestions que es tracten. L'objectiu és poder oferir una visió el més completa i exhaustiva possible, en la qual tinga cabuda tant aspectes quantitius (xifres, estadístiques) com qualitius (la veu de l'experiència), sense oblidar l'anàlisi per part d'experts que proporcionen un punt de vista complementari i una interpretació en profunditat sobre el tema triat.

- El nombre de fonts depèn, per descomptat, de cada reportatge, però és indispensable que combine els tres tipus abans apuntats i, en qualsevol cas, que siguin representatives i adequades al tema. Com a mínim haurien de figurar més de dos fonts de cada una de les proposades (documentals, experts i testimonis/afectats), tot i que la riquesa de veus i testimonis marcarà els màxims en cada cas.

Normes per a la difusió de continguts: Tenint en compte que el reportatge podria ser publicat, hem de cuidar escrupolosament el compliment de les normes deontològiques no només en l'obtenció de les imatges i informacions sinó també en la seva difusió, en especial en tot allò que afecta la protecció de la infància i al respecte a la pròpia imatge de les persones.

Criteris d'avaluació del reportatge escrit / imprés (sobre 10 punts):

- Disseny de la publicació i recursos visuals: 2,5

- Estructura i redacció: 4

- Fonts consultades i adequació al tema: 2'5

- Originalitat en el tractament: 1

8.1.2. El reportatge digital

- Els treballs seran individuals.

- Només s'avaluaran aquells que hagen estat autoritzats i supervisats pel professor, d'acord amb la metodologia descrita més amunt. Per la qual cosa, l'alumne haurà de presentar un avantprojecte al seu tutor d'unes quatre pàgines, en les quals es detalle el plantejament del reportatge, un mínim estat d'allò que sobre el tema s'ha escrit i / o difós per la xarxa de manera destacada, els potencials entrevistats, les fonts que s'hauran de consultar i els indrets / espais digitals que s'hauran de visitar, entre d'altres qüestions.

- El reportatge lliurat ha de ser un treball periodístic complex, perfilat per a la seva publicació en un mitjà periodístic digital, i desenvolupat en conseqüència en els seus diversos components: estructuració dels continguts, disseny i materials multimèdia.

- Com qualsevol reportatge, el projecte ha de partir d'una documentació i investigació exhaustiva sobre el tema que permeta arribar a aquelles fonts que poden proporcionar una informació adequada. Es tracta tant de fonts documentals com personals, és a dir, des de bases de dades que ens permeten aportar estadístiques, a entrevistes personals amb experts, protagonistes, testimonis, etc. d'aquelles qüestions que aborem. L'objectiu és poder oferir una visió el més completa i exhaustiva possible, en l'aspecte quantitatiu (xifres, estadístiques) i qualitatiu (la veu de l'experiència), sense oblidar l'anàlisi per part d'experts que proporcionen un punt de vista complementari i una interpretació en profunditat sobre allò que es tracta.

- El nombre de fonts depèn, per descomptat, de cada reportatge, però és indispensable que combine els tres tipus abans apuntats i, en qualsevol cas, que siguin representatives d'allò que es tracta. Com a mínim haurien de figurar almenys tres de cadascuna (documentals, experts i testimonis / afectats), encara que la riquesa de veus i testimonis marcarà els màxims en cada cas.

- Els reportatges han de ser, evidentment, originals (ni afusellats ni copiats en part d'altres pàgines o publicacions digitals). En cas de dubte, el professor demanarà tots aquells elements de verificació que considere necessaris per a comprovar que es així.

- Tenint en compte les característiques de l'entorn digital per al qual es realitza aquest reportatge, ha de complir els criteris d'hipertextualitat, multimedialitat i interactivitat lògics. Partint de la base que cada reportatge té les seves pròpies característiques i, per tant, permet desenvolupar amb més força unes o altres opcions, establim una sèrie de mínims que són aplicables a totes les creacions.

1) **Hipertextualitat:** El document s'ha d'estructurar en diferents nivells o capes, és a dir, en nodes que permeten a l'usuari triar entre diversos camins de lectura. L'adequació a les característiques del suport digital aconsella configurar un reportatge que combine la preeminència d'un text font principal, en què es desenvoluparien les línies mestres del reportatge amb criteris similars als d'un text divulgat en mitjans impresos, amb una sèrie de seccions i enllaços a continguts addicionals que permeten aprofundir en el tema plantejat, com ara entrevistes, infografies, galeries d'imatges, textos complementaris, o enllaços a fonts documentals.

Per tant, es recomana traçar una portada amb quatre o cinc punts de connexió per oferir al lector la possibilitat de triar, tenint en compte que pot començar la seva lectura per qualsevol d'ells. Aquests, al seu torn, es subdivideixen en nous camins fins a construir un relat en profunditat, com el que caracteritza l'entorn digital.

Tenint en compte les característiques de cada reportatge, serà convenient una o altra estructura. No obstant això, a manera d'aproximació, seria convenient una estructura amb un mínim de 20-25 nodes, és a dir, pantalles en què es distribueix la informació.

El reportatge inclourà tant enllaços interns (entre els nodes creats per l'autor del reportatge) com externs (que remeten a altres pàgines web o documents concrets). En aquest segon cas cal orientar al màxim l'enllaç, de manera que el lector pugui accedir, per exemple, a la notícia concreta i no simplement a la portada del mitjà que la publica.

2) **Multimedialitat:** Com a norma de partida cal triar quins continguts és millor expressar a través d'uns o altres formats, així com tenir en compte la seva disposició integrada, és a dir, l'opció de narrar amb diferents fils multimèdia en lloc de consignar cada format en un apartat.

També aquí cada reportatge implica unes possibilitats, però en l'elaboració ha d'implicar una combinació de tots ells:

- **Text (en Word):** extensió d'entre unes 12 i 14 pàgines (d'uns 1.800 caràcters, amb espais en blanc inclosos, per pàgina i amb un cos de lletra del 12 i interlineat a espai i mig).

- Imatge fixa: unes deu imatges / fotos (el 80 per cent fetes per l'alumne) i infogràfics per il·lustrar els continguts. Ampliable a través de galeries d'imatges específiques.

- Vídeo: almenys un vídeo d'elaboració pròpia, d'una durada mínima de dos minuts i màxima de cinc. Es tractarà d'un vídeo de caràcter narratiu, que no pot centrar-se exclusivament en una entrevista amb un o diversos personatges. Si s'escau, pot acompanyar amb altres vídeos complementaris obtinguts mitjançant fonts externes d'accés públic (youtube, vimeo, etc.). Els vídeos han d'estar editats i presentats amb una qualitat adequada. En aquells casos que sigui necessari es poden incloure també àudios, sempre de manera suplementària al mínim de vídeos exigits.

3) Interactivitat: L'autor del reportatge haurà de proveir diverses eines interactives en les que s'aniran presentant els continguts del reportatge, per tal de distribuir-los i propiciar la participació del públic, i en concret:

- Sistema de comentaris integrat en els continguts, que haurà d'estar activat i habilitat per rebre els comentaris del públic i respondre-hi almenys amb quinze dies d'antelació respecte de la presentació del treball per a la seva avaluació.

- Pàgina específica en Facebook (i, si es considera oportú, en altres xarxes socials) per promocionar els continguts del reportatge. Activa almenys amb un mes d'antelació a la presentació del treball.

- Compte a Twitter emprada per divulgar els continguts del reportatge i buscar la seva promoció entre el públic. Pot tractar-se d'un compte específic o del compte de l'autor del reportatge (en aquest últim cas, serà imprescindible emprar un hashtag per a la promoció del reportatge). Activa almenys amb un mes d'antelació a la presentació del treball.

- El desenvolupament d'aquestes i d'altres eines de promoció

Normes per a la difusió de continguts: Tenint en compte que tots els documents del reportatge seran, un cop publicats, d'accés obert a través del web, hem de cuidar escrupolosament el compliment de les normes deontològiques no només en l'obtenció de les imatges i informacions sinó també en la seva difusió, en especial en tot allò que afecta la protecció de la infància i al respecte a la pròpia imatge de les persones.

FORMAT de presentació digital:

- 1) emprant Wordpress o un altre sistema de publicació de blocs
- 2) altres propostes a partir de models (iWeb, wix ...) o dissenys i programació propis

Criteris d'avaluació del reportatge digital (sobre 10 punts):

Estructura i narració: 3,5

Originalitat del tema i desenvolupament: 1

Fonts: 2

Recursos audiovisuals (edició, qualitat): 2

Interactivitat i desenvolupament complementari dels continguts a través de les xarxes socials: 1,5

8.1.3. El reportatge televisiu o radiofònic

- Els treballs seran individuals. Donat que, de vegades, en el treball televisiu/radiofònic cal que una persona porte els aparells d'audio i/o vídeo, serà l'alumne qui busque un company/a per a que facilite l'ajuda tècnica. Però la funció d'esta persona serà sempre auxiliar, ja que el guió, realització i editatge l'ha de fer l'autor únic. Els temes de tots dos alumnes –en el cas que tots dos facin el TFG de reportatge audiovisual- seran clarament diferents.

- Només s'avaluaran aquells reportatges que hagen estat autoritzats i supervisats pel professor, d'acord amb la metodologia explicada més amunt. Per la qual cosa, l'alumne haurà de presentar un avantprojecte d'unes quatre pàgines al seu tutor, entès com l'habitual escaleta de TV o guió radiofònic: argumentació del tema, un mínim estat d'allò que sobre el tema s'ha publicat i/o difós audiovisualment de manera destacada, guió simplificat, potencials entrevistats, indrets o localitzacions previsibles, possibles imatges a enregistrar [majoritàries] o documental d'arxiu [mínimes], entre d'altres qüestions.

- El reportatge haurà de ser un reportatge audiovisual preparat per a ser emès en una televisió generalista, narrat de manera estructurada i ha d'incloure una entradeta per al presentador del programa i rètols interiors per a destacar les localitzacions i les identitats de les persones que presten el seu testimoni.
- El reportatge televisiu o radiofònic haurà de ser original (ni còpies ni adaptacions d'altres). En cas de dubte, el professor demanarà tots aquells elements de verificació que considere necessaris per a comprovar que es així.
- Extensió: el reportatge televisiu haurà de ser d'entre 14 minuts 30 segons i 15 minuts; el reportatge radiofònic haurà d'ajustar-se a una durada d'entre 20 i 25 minuts. En ambdós casos, sense possibilitat de augmentar esta durada. Els productes televisius/radiofònics s'han d'ajustar imperativament al temps marcat, donat que són produïts per a una escaleta amb assignació de temps fixa.
- Com qualsevol reportatge televisiu/radiofònic, ha d'estar contextualitzat amb una documentació adient que permeti elaborar una investigació exhaustiva, la qual pugua proporcionar una informació i una perspectiva diferent sobre el tema tractat. Es tracta d'utilitzar tant fonts documentals com personals, dades estadístiques, entrevistes personals a fonts indirectes com experts, o directes com testimonis o protagonistes, etc.
- L'objectiu és poder oferir una visió el més completa i exhaustiva possible, en la qual tinga cabuda tant aspectes quantitatius (xifres, estadístiques) com qualitius (la veu de la experiència), sense oblidar l'anàlisi per part d'experts que proporcionen el punt de vista complementari i una interpretació en profunditat sobre el tema triat.
- El nombre de fonts depèn de cada reportatge, però és indispensable que siguen representatives i adequades al tema. Com a mínim haurien de figurar més de tres fonts de cada una de les proposades (documentals, experts i testimonis / afectats). A més de seleccionar les fonts documentals, els alumnes han de desenvolupar els diferents elements audiovisuals per poder enregistrar amb correcció les entrevistes i els elements audiovisuals del reportatge. També s'haurà de tenir cura del ritme audiovisual a través de l'editatge i fer una locució correcta.

Normes per a la difusió de continguts

Tenint en compte que el reportatge podria ser emès, hem de cuidar escrupolosament el compliment de les normes deontològiques no només en l'obtenció de les imatges i informacions sinó també en la seva difusió, en especial en tot allò que afecta la protecció de la infància i al respecte a la pròpia imatge de les persones.

Criteris d' avaluació del reportatge de TV i Ràdio (sobre 10 punts):

- Escaleta o guió televisiu/radiofònci: 1
- Estructura i redacció: 4
- Testimonis i fonts consultades: 1
- Originalitat en el tractament: 1,5
- Recursos audiovisuals (imatges, efectes sonors, música, locució i editatge): 2,5

8.1.4. Investigació en Història de la comunicació o del periodisme

- L'alumne, en el cas de triar la modalitat d'investigació històrica, haurà de presentar al professor tutor un avantprojecte del Treball de Fi de Grau detallat, on s'indiquen els següents aspectes:

1. Índex provisional.
2. Objecte del treball: definició dels objectius que es persegueixen, del problema plantejat o de les hipòtesis de partida.

3. Presentació de l'estructura provisional del treball en la que es proporcione una visió de conjunt de la seqüència aproximada de capítols.
 4. Mínim estat de la qüestió i fonamentació teòrica: informe crític dels treballs realitzats fins ara sobre el tema i definició dels conceptes teòrics que serveixen de fonament al treball presentat.
 5. Descripció clara de la metodologia que es proposa per a la recollida d'informació i l'especificació dels criteris d'anàlisi que van a utilitzar-se.
 6. Bibliografia bàsica consultada i previsió de la que s'utilitzarà.
- L'alumne presentarà el seu TFG complet, que comportarà el desenvolupament dels punts anteriors, a més de la descripció, l'anàlisi i les conclusions adients sobre l'objecte d'estudi assignat.
 - Les normes per a l'elaboració i presentació tant del avantprojecte com del Treball de Fi de Grau en la seua modalitat d'investigació històrica son:
 - Extensió: l'avantprojecte tindrà una extensió d'unes 6 pàgines. El TFG haurà de tenir una extensió mínima d'unes 40 pàgines (de 1.800 caràcters, amb espais en blanc inclosos, per pàgina; cos de la lletra del 12).
 - Cites textuais i no textuais: es faran d'acord amb els procediments normatius establerts en l'assignatura 'Documentació Comunicativa' (1er. de Grau).
 - Interlineat: El text s'escriurà amb interlineat d'espai i mig.
 - Numeració: totes les pàgines aniran numerades, tret de la primera o caràtula del treball (portada).
 - Portada: ajustada a les normes de la Facultat de Filologia, Traducció i Comunicació.
 - Enquadernació: l'avantprojecte no s'enquadernarà; es presentarà grapat. El TFG s'enquadernarà en espiral, sobrecoberta de plàstic transparent i tapa posterior de cartolina dura.

- Requisits del treball: La investigació històrica serà original i haurà d'haver estat desenrotllada d'acord amb les diferents fases d'un treball científic: problematització del tema, hipòtesi, marc teóricoconceptual, metodologia, recollida de dades, anàlisi i presentació dels resultats, conclusions, bibliografia, annexes (si s'escau), fonts i documentació utilitzada.

Criteris d'avaluació de la investigació en història de la comunicació o el periodisme (sobre 10 punts):

- Aplicació de metodologies i tècniques d'anàlisi: 2
- Contextualització i síntesis: 2.
- Fonts emprades: 2
- Bibliografia utilitzada: 2
- Redacció: 2.

AVALUACIÓ

- L'avaluació del TFG es compon de dues notes. La primera és aportada pel/per la tutor/a i contempla no els resultats del TFG sinó el procés de realització (assistència a classes metodològiques, tutories, etc.). Aquesta part serà el 20% de la nota final. La segona contemplarà els resultats, en la modalitat i format escollits, del TFG i d'acord amb els criteris d'avaluació que es contemplen més avall. Aquesta part serà el 80% de la nota final.
- Els resultats del TFG seran avaluats per un tribunal i l'alumnat haurà de defensar oralment el seu treball davant ell. El tribunal estarà compost per tres membres, un dels quals serà el tutor o la tutora de qui presenta els eu TFG. La nota del tribunal serà col·legiada.
- L'alumne lliurarà el treball, d'acord amb el calendari del Centre, tant a la Secretaria del Centre com al seu o a la seua tutor/a, en aquest cas per triplicat, per a que tots els membres del tribunal puguen tenir-ne una còpia o un accés quan es tracte de treballs multimèdia.
- Els criteris que faran servir els membres del tribunal per obtindre la qualificació del TFG seran:

1. Criteris d'avaluació del reportatge escrit (sobre 10 punts)

- Disseny de la publicació i recursos visuals: 2,5
- Estructura i redacció: 4
- Fonts consultades i adequació al tema: 2'5
- Originalitat en el tractament: 1

1. Criteris d'avaluació del reportatge multimèdia (sobre 10 punts):

- Estructura i narració: 3,5
- Originalitat del tema i desenvolupament: 1
- Fonts: 2
- Recursos audiovisuals (edició, qualitat): 2
- Interactivitat i desenvolupament complementari dels continguts a través de les xarxes socials: 1,5

1. Criteris d'avaluació del reportatge en ràdio i televisió (sobre 10 punts):

- Escaleta o guió radiofònic o televisiu: 1
- Estructura i redacció: 4
- Testimonis i fonts consultades: 1

- Originalitat en el tractament: 1,5

- Recursos audiovisuals (imatges, locució, sons-músiques i editatge, segons el cas): 2,5

REFERÈNCIES

Bàsiques

- ARTERO RUEDA, Ramón (2004). El guió en el reportaje informativo: Un guiño a la noticia. Madrid: IORTV.

BURGH, Hugo de (2008 [2ª ed.]). Investigative Journalism. Londres: Routledge.

CAMINOS MARCET, José María (1997). Periodismo de investigación: Teoría y práctica. Madrid: Síntesis.

CLANCHY, John (2000). Cómo se hace un trabajo académico: Guía práctica para estudiantes universitarios. Zaragoza: Prensas Universitarias de Zaragoza.

ECHEVARRÍA LLOMBART, Begoña (2011). El reportaje periodístico: una radiografía de la realidad. Cómo y por qué redactarlo. Zamora: Comunicación Social.

GÓMEZ MOMPART, Josep Lluís (2008). Historia de la comunicación e historia del periodismo: enfoques teóricos y metodologías para la investigación, en Manuel Martínez Nicolás (coord.): Para investigar la comunicación. Propuestas teórico-metodológicas. Madrid: Tecnos, pp. 83-131.

HUNTER, Mark (1997). Le Journalisme d'investigation aux États-Unis et en France. París: PUF.

PALAU, Dolors (2007). El reportaje digital: una apuesta narrativa frente al archivo documental, en Comunicación y pluralismo, nº. 4, págs. 67-88.

QUESADA, Montserrat (1987). La investigación periodística: El caso español. Barcelona: Ariel.

REYES, Gerardo (2006). Periodismo de investigación. Sevilla: Trillas / Eduforma

RODRÍGUEZ, Pepe (1994). Periodismo de investigación: Técnicas y estrategias. Barcelona: Paidós.

Complementàries

- SANTORO, Daniel (2004). Técnica de Investigación. Métodos desarrollados en diarios y revistas de América Latina. México D.F.: Colección Nuevo Periodismo. Fondo de Cultura Económica.

STEVENS, Jane (2011). What is a Multimedia story [en línia]:
<<http://multimedia.journalism.berkeley.edu/tutorials/starttofinish>>

THUILLIER, Guy (1989). Cómo preparar un trabajo de historia: métodos y técnicas. Vilassar de Mar: Oikos-Tau.

ÚBEDA, Joan (1992). El reportatge a TV: el model americà. Barcelona: Íxia Llibres.

VILALTA, Jaume (2006). El espíritu del reportaje. Barcelona: Publicacions i Edicions de la Universitat de Barcelona.

WEINBERG, Steve; BRUZZESE, Len; HOUSTON, Brant (2002 [4ª ed.]). The Investigative Reporter's Handbook: A Guide to Documents, Databases and Techniques. Boston: Martin's.

YORKE, Ivor (1991). Principios básicos del reportaje televisivo. Madrid: RTVE.